

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIË LIMBURG

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt n° 37-39, te Tongeren.

ABONNEMENT
Drie maal per week 45 franks per jaar.
Twee " " " 55 " "
Een " " " 1 " "
Een blad afzonderlijk 1 25 centiem.
De abonneemten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 25 centiem per drukregel.
Reclamen, voornamelijk en andere artikelen vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, 24 FEBRUARI.

Waarheid.

Het gebeurt wel eens dat de liberale bladen gedwongen zijn de waarheid te erkennen.
Zoo zegt de *Précurseur* gisteren, dat « de liberalen zich zoo zwak gevoelen in de vlaamsche provincien, dat zij zelfs den strijd niet hebben gewaagd; zij wisten vooraf dat zij zouden geklopt worden. »
Dat is waar, en als de liberalen in de vlaamsche gewesten ooit triomfeerden, was het enkel omdat zij door twee zakken rijen meester werden.
Niettemin staande dit, hebben de liberale bladen jaren lang gezongen: « Het land is aan ons, het land is liberaal! »
Wij zijn, integendeel, totaal meester in het vlaamsche land, sedert het wakker worden der vlaamsche, der nationale beweging — die tegenvoeter van de fransche propagande.
Hoe meer het vlaamsche zich uitbreidt, hoe minder de *parti de la France* hier meester spelen zal.

Bravo, M. Thonissen.

In de zitting van den Senaat van 11 februari heeft de minister eindelijk, onder toezichting van alle welenkende leden, verklaard dat hij een onderzoek heeft ingesteld over den toestand der onderwijzers op wachtdiel.
Die heeren denken zeker dat zij in der eeuwigheid, zoo gemakkelijk als nu, de centen van het gouvernement zullen opstrijken, zonder iets te doen — tenzij den martelaar te spelen?
Maar zie, nu wordt dit onderzoek gedaan door de officieele inspecteurs, allemaal gezuen — en wij hebben geen vertrouwen in die onderzoekers... Begrepen?
Waarom geen bestuurlijk onderzoek?

Gasthuisnomen.

Men weet dat er, op dit oogenblik, op bevel der vrijmetselarij, te Antwerpen een enkelt wordt gedaan, om te onderzoeken of de zusters uit St. Elisabeth-gasthuis zich behoort van hare plichten kwijten (3) en of er geen redenen bestaan om ze door wrekdijlike ziekten dienstiers te vervangen.
Tot nu toe heeft dat enkelt niets 't licht gebracht, dat niet tot een en lo der zusters strekt. Ten rinde het zijn bijt-drogen om licht te verspreiden in die zaak, deelt *het licht* het volgende mede aan de lieeren enkeltmeesters, uitvoerders van de bevelen der vrijmetselarij:
« Het onderstaande zal ongetwijfeld aan die heeren lichtverspreiders a goed van pas komen.
« Het is een officieel stuk, waarvan de personen, die er in betrokken zijn, nog zeer gemakkelijk te vinden zijn om er de waarheid van te slaven.
« Tusschen de maand december en januari 1877-1878 viel het feit voor:
« Zeker heer Bessingen werd op bovengemeld tijdstip in Antwerpen door een gevarijlike ziekte aangevallen en in St. Elisabeth-gasthuis gebracht.
« Omtrent twee maanden bleef de lijder in het gasthuis, alwaar hij overleed.
« Zijn lijf werd ter begraving naar Mannheim verzonden.
« Gedurende de ziekte, maar vooral in de laatste dagen, bleef er een familielid bij de sponde van den zieken man; die persoon was getuige van de goede zorgen die de eerwaarde gasthuisnomen den zieke toedrogen, en althoos de familie Bissingen protestant was, heeft ze nochtans eenen afgevaardigde gezonden, welke aan den eerwa. overste is komen vragen of hare orde naar toelief een geschenk van de dankbare en erkentelijke familie Bissingen te ontvangen, voor de liefdevolke zorgen aan hun familielid bewezen.
« De eerwa. overste antwoordde dat zij geen geschenk zou aannemen, voor zorgen die zij uit haar liefdadig grondgeestel verplicht was aan elken lijder te bewijzen.
« Op die verklaring zegde die afgevaardigde, dat de familie Bissingen met een dankbaar gevoel het liefwerk der nonnen in onuitwischbaar aandenken zou bewaren!
« Welnu zo spreken protestanten! Zoo handelen die!
« Welk verschil met de *keffers* en broodschrijvers van hier.
« Hoe grootmoedig, hoe eerlijk de eersten, hoe laag en laf de tweede!

Kiezing te Turnhout.

Turnhout, 20 februari 1887.

Mijnheer de redakteur,

Verleden zondag morgen, 20 februari, heeft te Turnhout, in het lokaal der Xaverianen, een algemeene vergadering plaats gehad voor de afgeveerdigen uit de kantons van het arrondissement Turnhout, ten einde over te gaan tot de aanduiding van eenen kandidaat voor de kiezing van 3 meer aanstaande. Afgeveerdigen waren opgekomen uit al de kantons van het arrondissement, zoodat de vergadering zeer talrijk was; dezelve werd voorgezeten, door M. G. Van Pelt, voorzitter van den Katholiken Kring van Turnhout. M. Smolderen, lid der bestendige deputatie, heeft in een voortreffelijke redevoering, onder de

aanhoudende toezichtingen der talrijke aanwezigen de kandidatuur besproken en voorgesteld van den achtbaren heer Dieckx, schepene van financien der stad Turnhout. Deze kandidatuur, ook door M. Naeis van Westerlo ondersteund, werd door allen bij toezichting aangenomen. In een prachtig en welgetroffen antwoord, heeft M. Dieckx getoond vlaamschgezind, de grondwet gevegen, den koning getrouw te zijn, de zedelijke en stoffelijke belangen van het geheele arrondissement te zullen voorstaan en de weldie belangstelling te geven, aan al de kantons van het arrondissement.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 435 koeien, 48 kalveren, 25 schapen, 131 vette varkens, 373 baggen, en 155 loopers.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik, 20 dezer:
In den nacht van 19 tot 20 heeft er in de *Banque générale* een stoutmoedige poging tot diefstal plaats gehad.
Rond 2 ure hoorde de huisbewaarder, die in het achtergedeelte der beoudensverheping woont, een ongewoon gerucht. Hij stond op en bemerkte tegen een der gefralieerde vensters van het groote bureel een ladder. De spiegelruit was verbrijzeld en een eene der staven doorgezaagd en omgewrongen, zoo dat er een man door kon.
Op zijn geroep daagde er hulp op, maar toen men op zoek ging waren de dieven verdwenen. Drie less-naars, waarin eenigklein geldlag, waren omgewrongen, maar er was niets meegenomen. Alleen ontdekte men nog eenige stukken dieven-geschiedschap, als boren, vijlen, breekijzers, enz. Ook vond men twee geldzakken die de dieven hadden meegebracht, om er hinnen een bit in weg te dragen.

Het staatsbestuur heeft omtrent 100,000 jonge zalmen in de rivier de Ourthe en de Amblève laten overbrengen, om deze rivieren te bevolken. Drie vischaren komen voort van de beroemde visch-werkij van baron de Mheer, welke deze gewonnen heeft uit de eieren der zalmen, welke door de brusselse keurmeesters voor zalmfellen worden aangezien.

In een woffabriek van Dison is een hevige brand uitgebroken, die voor 60,000 frank schade heeft veroorzaakt. Het gansche sticht is vernield. Het heeft groote moeite gekost om eendaar meestgelegen boilerfabriek te behouden, anders ware de ramp ontzaglijk geweest.

Men schrijft uit Bergen:
Diefstal graanpandhand. — De *Gazette de Mons* bevat het breedvoerig verhaal van een stoutmisdaad, die een dezer laatste nachten Jemeppe werd gepleegd.

Een heerde was in het huis gebrongen, bevoord door mej. Demisse, een der rijkste ingezetenen der gemeente, die daar alleen met een bejaarden knecht woont.

Het schijnt echter dat de overheid door eenen onaanlozen brief verwtitigd was van hetgeen er moest plaats hebben en de burgemeester had een weningrichtige miszuivel geroed gemaakt, om de dengemeten op te gangen. Zes gendarmen, twee veldwachters en de commissaris hielden wacht.

Op het gegeven uur klommen drie mannen over eenen muur en begonnen de hofdeur open te breken, doch hierin niet gelukkend, gingen zij een ladder met het kosthuis halen, en een huimroed langs het bovengedeele van een venster in huis om langs binnen de deur voor zijne makkers open te doen.

Thans schoot de politie uit hare schuilhoek te voorschijn en hield de deur bezet.
De dieven ziede dat zij afgevangen waren, losten verscheidene revolverschoten, welke door de gendarmen beantwoord werden. Twee werden er op staanden voet gevangen genomen. De derde kon ontsnappen, doch men hoopt hem spoedig in handen te krijgen.

De politiecommissaris is aan den arm en een gendarm aan de land gekwetst.

Men meldt uit Namur, 20 februari:
Het parket *deux* stad heeft een onderzoek ingespannen, aangaande een spoorwag, die twee gevogelen had kunnen hebben, en aan een misdadige hand wordt toegeschreven. Een rijtuig stond aan de deur eenen herberg, waar de voorman binnen was, om een glas te dringen, toen het paard schrikte, liep de spoorbaan op en het span werd geheel verbrijzeld. De twee laatste rijtuigen van den trein ontgleden. Dezen bevatten gelukkig geene reizigers. Men denkt dat een misdadige hand het paard, dat stevig aan eenen ring was vastgebonden, ongemerkt zal hebben losgemaakt.

Gemeskracht van het riet. — Om snij- en brandwonden te genezen, is er geen sneller werkend middel dan rauw eiwit.

Voor al brandwonden verdient het de voorkeur boven colloidum, en het heeft ook nog dit de inwerking van de lucht die de wond door ontsteking vererbert; maar het spoedig opdroogend eiwit vormt een huid, waar de lucht niet kan doordringen.

Ook is erwit een der krachtigst werkende middelen tegen buikloop. Met of zonder suiker geklopt en opeens ingeslikt, heeft het eiwit een heilzame en verzachtende uitwerking op de ontsteking van de mag en de ingewanden. Bij gewone gevallen zijn twee, hoogstens drie rieren daags voldoende; en het is niet alleen medevan, maar ook een licht voedsel, zooals voor den zieke het dienstigst is, en bevordert dus des te sneller zijne genezing.

BUITENLAND.

Nederland.

DE 70^e VERJAARDAG DES KONINGS.

De 70^e verjaardag des konings werd zaterdag gevierd. De geestdrijf is algemeen. De bevolking der residentie heeft den koning een prachtig kistje, en adres van gelukwenschen bevattende, aangeboden.

2000 kinderen der scholen hebben voor het paleis nationale liederen aangeheven.

De koning, de koningin en de twee prinsessen bevonden zich op het balkon. Zij werde levendig toegeschied. Gansch de stad heeft een feestelijk uitzicht.

De koningin en de prinses doorwandelen de stad.

De koningin en de prinses Wilhelma, terugkomende van Schvevingen in een rijtuig, zijn zaterdag aan een ongeval ontsapt. De paarden waren op het gegaan, nabij het paleis. De postillon is gevallen. Politie-agenten hebben de paarden kunnen tegen houden. De koningin en den prinses zijn dan te voet naar het paleis gegaan.

Na een oponthoud van een half uur, zijn zij opnieuw uitgeleden.

Frankrijk.

DE WOLVEN IN DE JURA.

De wolven hebben de Jura als overvloedig. In een herberg zoo een avondmaal plaats hebben dat voor verscheidene gasten werd gereed gemaakt. De reuk van het braadsel verspreide zich op ruime afstand. De wolven zijn tot in de kamer gekomen, zijn op het vleesch gevallen, hebben den hui meegenomen, zonder zich te laten afschrikken door het geschreeuw der vluchtende gasten. Men barrikadeert zich sedert dien in de huizen. De smouw heeft de charpen als begraven, en rechts en links dwalen die vreeselijke gasten rond.

De schandelijke zaak van Porquerolles stelt de schoolouder der wekdijlike, ongodsdienstige lijdzaamheid in een helder daglicht. De twee schuldligen, de heer en madame Derousses, bestuurders van het verbeteringshuis op het eiland Porquerolles, zijn beticht van mishandelingen, slagen, verwoedingen, enz., op de kostgangers van het gesticht.

Het getuigenverhoor brengt schandelijke, ja zelfs afschuwelijke bijzonderheden aan het licht. Men sloeg er de kinderen met rijkste stekken, met den martinet, men behandelde hen erger dan dieren.

De getuige Thouvenot verklaart dat de toezichter Blancou den jongen Perrache met het hoofd aan omlaag aan een boom deed hangen. De marteling duurde 10 minuten, gedurende welke Blancou de rijkse zijn revolver te lossen op Perrache, indien deze eenen enkelen schreeuw liet.

Talin heeft gezien dat Pascal en Renaud naakt moesten gaan op den grond liggen in de brandende zon, waarna men hen met den martinet sloeg. Gedurende twee jaar dat hij te Porquerolles verbleef, heeft men Talin noch lezen, noch schrijven geleerd.

Van Valerien veroorzaakt de grootste ontroering door het verhaal van zijn lijden. Getuige werd geslagen met de *crapaudine*, een tuchtigingswapen dat zelfs in de strafkolonien van Afrika en in de galieën wordt verboden.

Nelou komt verklaren dat Mad. Derousses bevel gaf de kinderen, voor de minste opmerking, in de ijzers te leggen. Hij zelf werd voor een onbeduidende zaak vier dagen in een cel opgesloten met kettingen aan armen en beenen.

Harden, soldaat van den trein, zag eens hoe een der toezichters Pascal sloeg. Hij noemde de toezichter een lafaard, dewijl hij een kind sloeg. Mad. Derousses zegde aan getuige dat zulks zijne zaken niet waren, en keurde het gedrag van den toezichter goed.

En zoo gaat het voort een gansche zitting lang; in plaats van een verbeteringshuis was het gesticht van Porquerolles een moord-uarskuil. Onnoedig te zeggen dat de priester er nooit een voet mocht in huis zetten.

Waarvoor het radikalisme goed is! Sir Charles Dilke eilde dezer dagen vier miljoen, burger Rochefort, markies de Rochefort, zoo ge wilt, de radikalste der radicalen heeft ook een vrees gekregen. Een zondeling baron de J..., onlangs overleden, liet bij zijnen dood zijne gansche fortuin na aan den citizen, waardoor hij zijne fami-

lie onterfde. Om wille der waarheid moet gezegd worden dat markies... liever burger Rochefort, een der eerste verkoren dat het septennaat gereed is, dat is te zeggen dat prins Bismarck in dezen strijd zijt gezegelen.

Politiek overzicht.

DE DUITSCHE KIEZINGEN.

Ofseboon alle uitslagen der kiezingen in Duitschland nog niet bekend zijn, kan men reeds van heden verkeren dat het septennaat gereed is, dat is te zeggen dat prins Bismarck in dezen strijd zijt gezegelen.

De national-liberalen telden 52 zetels in den Reichstag die onthouden werd, in de nieuwe vergadering zullen zij er omtrent 100 hebben. Dat is een gansche ommekeer in den parlementairen toestand. Men kan zeggen dat de tegenstand in den Reichstag gebroken is en M. Bismarck bezit van heden af een meerderheid welke hij sedert lang verlangde ter zijne beschikking te krijgen.

Deze meerderheid zal oprecht bewarend zijn en ofseboon zij niet openlijk katholiek zij, kan men zich toch gelukkig achten de lotsbestemmingen van Duitschland en Europa verzekerd te zien door een ondelvevende meerderheid. Men kan inderdaad niet ontkennen dat M. Bismarck, ondanks zijne misslagen op godsdienstig en politiek terrein, niet-min een man is wiens krachtdadige hand misschien alleen in Europa bekwam is om de stokers van wanorde en revolutie te betengelen.

Nauwelijks benoemd zal de nieuwe Reichstag zijne werkzaamheden beginnen. Gisteren woensdag is te Beryn een keizerlijk bevel verschenen waardoor de nieuwgekozenen samengeroepen worden voor donderdag 5 maart. De ballotveringen die zeer talrijk zijn, zullen plaats hebben den 2 maart, aanstaande woensdag.

Eene depeche uit Beryn, van gisteren woensdag, 8 u. 30 m. 's avonds, luidt als volgt:

Tot hertoe zijn de uitslagen bekend van 552 kiezingen.

Zijn gekozen: 79 conservativen, 21 partij des keizerrijks, 80 liberal-nationalen (waaronder 3 leden van het centrum en 2 progressieven die verklaard hebben het septennaat te zullen stemmen). Alzo zijn zij gekozen 183 septenialisten.

Deze laatste verdeelen zich als volgt: 64 leden van het centrum, 10 progressieven, 6 socialisten, 13 Elzassers, 14 Polen, 2 Galvien.

HERZIENING DER MEIWEITEN.

Men meldt uit Beryn:

Het wetsontwerp dat het Pruisisch gouvernement aan de leerenkamer te onderwerpen strekt tot een grondige doch niet geheel herziening der Meiwetten welke nog in voege zijn.

De oude wet voorschrijft dat het bestuur der bisdommen in handen valt van staatsambtenaars bij het openvallen van elken bischoppelijken zetel, zal afschaffen worden.

De *Antiepplicht*, aanduiding door den bisschop aan het gouvernement, wordt afsgechaft voor de benoeming van voorloopige bestuurders der parochie; zij zal in voege blijven voor de benoeming van de pastoors en der hooge geestelijkheid.

Dit is een toegeving door den H. Stoel aan het gouvernement gedaan, alsook een recht van veto op deze benoemingen. Er zullen nieuwe seminarien opgericht worden te Osnabruck en te Limburg (Nassau).

Al de katholieke geestelijken, zoo priesters als kloosterlingen, zullen ontslagen worden van den kriegsdienst. Al de geestelijke ordenen, behalve de Jesuiten, zullen in Pruisen mogen terug keeren met uitsluiting der kloosterlingen van vreemde nationaliteit. De kloosterlingen zullen terug in 't bezit gesteld worden van hunne oude gestichten, voor zoodvee die niet reeds aan derde personen verkocht zijn.

De kloostergemeenten zullen het recht hebben bijzondere scholen en kostscholen te stichten, met zich gedragen naar het officieel program der openbare scholen en met hun onderwijzend personeel het vreesicht exam aflegge.

Het verbod aan de kloosterlingen in de openbare scholen te onderwijzen zal opgeheven worden.

De geestelijken en kloosterlingen die in den vreemde het Duitsch inboorlingschap hebben verloren, zullen het kunnen terug bekomen door eens eenvoudige vraag aan het gouvernement van het distrikt waar zij hun verblijf zullen vestigen.

De orders zullen gemachtigd worden de weezeluzen, gast en godshuizen en andere gestichten te heropenen welke zij bezaten of bestuurd hebben voor de Meiwetten, en zullen er nieuwe mogen openen.